

КЗВО ЛОР
«ЛЬВІВСЬКА МЕДИЧНА АКАДЕМІЯ ІМЕНІ АНДРЕЯ
КРУПІНСЬКОГО»

«ПОГОДЖЕНО»

Голова предметної
екзаменаційної комісії вступного
випробування

проф. Володимир ФІК

«30» 06 2026 р.

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Голова Приймальної комісії
КЗВО ЛОР «Львівська медична
академія імені Андрея Крупинського»

проф. Юрій КРИВКО

«30» 06 2026 р.

ПРОГРАМА
ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ
ДО АСПІРАНТУРИ
ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ І5 «МЕДСЕСТРИНСТВО»

Львів - 2026

ТЕМАТИКА ЗАВДАНЬ З УПРАВЛІННЯ ТА ОРГАНІЗАЦІЄЮ МЕДСЕСТРИНСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДО ВСТУПУ В АСПІРАНТУРУ

РОЗДІЛ 1. Основи управління

Тема 1. Теоретико-методологічні засади управління в медсестринстві

Сутність, предмет, об'єкт і завдання управління медсестринською діяльністю. Управління як система цілеспрямованого впливу на організацію та функціонування медсестринської служби. Основні категорії менеджменту в охороні здоров'я. Еволюція управлінських концепцій та їх застосування у медсестринстві.

Медичний заклад і медсестринська служба як соціально-професійні системи. Внутрішнє та зовнішнє середовище медсестринської організації. Рівні управління та їх функціональне призначення. Принципи системного, процесного, ситуаційного та компетентнісного підходів до управління.

Особливості управлінської діяльності керівника медсестринської служби. Управлінські компетентності сучасного керівника в умовах трансформації системи охорони здоров'я, цифровізації та зростання автономії медсестринської професії.

Тема 2. Організація та планування діяльності медсестринської служби

Принципи організації медсестринської діяльності. Структура медсестринської служби закладу охорони здоров'я та взаємозв'язки між її рівнями. Функції керівників і працівників медсестринської служби.

Планування як основна функція управління. Стратегічне, тактичне та оперативне планування медсестринської діяльності. Визначення цілей, завдань, пріоритетів та очікуваних результатів. Планування роботи структурного підрозділу та окремого працівника.

Розподіл повноважень, відповідальності та ресурсів. Делегування управлінських повноважень. Організаційні механізми координації діяльності медсестринського персоналу.

Тема 3. Управління людськими ресурсами в медсестринстві

Людські ресурси як ключовий компонент медсестринської служби. Планування потреби в медсестринському персоналі. Кадрове забезпечення, підбір, адаптація та професійний розвиток працівників.

Розподіл функціональних обов'язків та формування посадових компетентностей. Оцінювання професійної діяльності персоналу. Атестація, професійне вдосконалення та безперервний професійний розвиток.

Мотивація медсестринського персоналу. Матеріальні та нематеріальні стимули. Професійна задоволеність, залученість персоналу, утримання працівників та запобігання професійному виснаженню. Управління кадровими ризиками.

Проблеми кадрового дефіциту, міграції та нерівномірного розподілу медсестринських кадрів у сучасній системі охорони здоров'я. Ці питання є одними з центральних у сучасній міжнародній політиці розвитку медсестринства.

Тема 4. Лідерство в медсестринстві

Поняття лідерства та його співвідношення з управлінням. Формальне та неформальне лідерство в медсестринській організації. Основні теорії та стилі лідерства.

Трансформаційне, демократичне, ситуаційне, транзакційне та авторитарне лідерство. Вплив стилю керівництва на професійну поведінку персоналу, командну взаємодію, задоволеність працівників, безпеку та якість медичної допомоги.

Лідерські компетентності керівника медсестринської служби. Емоційний інтелект, комунікативна компетентність, наставництво, коучинг, професійна підтримка персоналу. Роль медсестринського лідера у впровадженні інновацій та доказових практик.

Сучасні систематичні огляди демонструють зв'язок ефективного сестринського лідерства з результатами для персоналу, організації та пацієнтів.

Тема 5. Прийняття управлінських рішень у медсестринській діяльності

Сутність та види управлінських рішень. Стратегічні, тактичні та оперативні рішення. Етапи процесу прийняття управлінського рішення.

Ідентифікація управлінської проблеми, збір та аналіз інформації, визначення альтернатив, оцінювання ризиків, вибір оптимального рішення та контроль його реалізації.

Раціональна, обмежено раціональна та інтуїтивна моделі прийняття рішень. Використання кількісних і якісних методів аналізу. Прийняття рішень в умовах невизначеності, дефіциту ресурсів та кризових ситуацій.

Доказовий підхід до управлінських рішень. Використання організаційних даних, наукових доказів та думок зацікавлених сторін. Сучасний систематичний огляд показує перспективність evidence-based leadership для покращення результатів діяльності медсестринського персоналу, організації та пацієнтів.

РОЗДІЛ 2. Управління якістю та безпекою

Тема 6. Управління якістю медсестринської допомоги

Поняття якості медичної та медсестринської допомоги. Основні характеристики якісної медичної і медсестринської допомоги: безпечність, ефективність, своєчасність, доступність, пацієнтоцентричність, безперервність та результативність.

Системи управління якістю в закладах охорони здоров'я. Стандартизація медсестринської діяльності. Клінічні протоколи, локальні протоколи, алгоритми та стандарти медсестринської допомоги.

Індикатори якості та результативності медсестринської діяльності. Моніторинг, аудит і оцінювання якості. Безперервне вдосконалення якості. Цикли PDCA та інші інструменти quality improvement.

Роль керівника медсестринської служби у формуванні культури якості.

Тема 7. Безпека пацієнтів та управління ризиками в медсестринстві

Безпека пацієнта як складова якості медичної допомоги. Поняття медичної помилки, несприятливої події чи інциденту.

Ідентифікація, оцінювання та управління ризиками в медсестринській практиці. Аналіз причин несприятливих подій. Принципи формування культури безпеки.

Запобігання помилкам у медикаментозній терапії, падінням пацієнтів, пролежням, інфекціям, травмам та іншим небезпечним подіям. Система повідомлення про інциденти.

Відповідальність керівника за організацію безпечного середовища та використання результатів аналізу інцидентів для вдосконалення медсестринської практики.

Тема 8. Командна робота та міжпрофесійна взаємодія

Основні принципи ефективної командної взаємодії в закладах охорони здоров'я. Поняття команди та значення командної роботи в медсестринстві. Формування ефективної медсестринської команди. Розподіл ролей, відповідальності та повноважень.

Міжпрофесійна взаємодія медсестер, лікарів, фармацевтів, психологів, фізичних терапевтів, соціальних працівників та інших фахівців.

Роль медичної сестри в міжпрофесійній команді. Комунікація в команді. Передавання клінічно значущої інформації. Координація та наступність допомоги. Бар'єри ефективної командної взаємодії.

Конфлікти в медсестринській команді: причини, типологія, профілактика та способи конструктивного вирішення. Спільне прийняття клінічних рішень і планування медсестринської допомоги. Вплив командної роботи та міжпрофесійної взаємодії на якість і безпеку медичної допомоги.

Тема 9. Комунікаційний менеджмент у діяльності медсестринської служби

Сутність та функції управлінської комунікації. Вертикальні, горизонтальні та діагональні комунікації. Внутрішні та зовнішні інформаційні потоки.

Ділове спілкування керівника медсестринської служби. Активне слухання, зворотний зв'язок, аргументація та переговори. Комунікація у складних і конфліктних ситуаціях.

Комунікація з пацієнтами та членами їхніх сімей. Пацієнтоцентрична комунікація. Етичні аспекти професійного спілкування.

Документування та інформаційне забезпечення управлінської діяльності. Цифрові технології в управлінні медсестринською інформацією.

РОЗДІЛ 3. Розвиток медсестринської служби

Тема 10. Управління змінами та інноваційна діяльність у медсестринстві

Поняття та сутність управління змінами в системі охорони здоров'я та медсестринстві. Поняття організаційних змін та інновацій. Причини необхідності змін у медсестринській службі. Планові та вимушені зміни.

Моделі управління змінами. Етапи підготовки, реалізації та оцінювання змін. Опір змінам: причини, форми прояву та управлінські стратегії його подолання. Чинники, що зумовлюють необхідність змін у медсестринській практиці.

Інновації в медсестринській практиці, організації праці та управлінні персоналом. Цифрова трансформація медсестринської діяльності. Роль лідера у формуванні готовності персоналу до змін.

Тема 11. Управління ресурсами та економічні засади медсестринської діяльності

Матеріальні, кадрові, фінансові, інформаційні та часові ресурси медсестринської служби. Принципи раціонального використання ресурсів.

Планування та контроль ресурсного забезпечення. Ефективність та результативність використання ресурсів. Основи бюджетування в діяльності

медсестринської служби. Вартість медичних послуг та основи економічної оцінки медсестринської діяльності.

Економічне оцінювання управлінських рішень. Співвідношення витрат і результатів. Пріоритизація ресурсів в умовах їх обмеженості. Оптимізація ресурсного забезпечення та підвищення ефективності медсестринської діяльності.

Тема 12. Стратегічне управління розвитком медсестринської служби

Сутність стратегічного управління. Стратегічне бачення, місія, цінності та стратегічні цілі медсестринської служби.

Аналіз внутрішнього та зовнішнього середовища. SWOT-аналіз та інші інструменти стратегічного аналізу. Формування стратегічних пріоритетів і показників результативності.

Стратегічне планування розвитку медсестринського персоналу. Роль медсестринського лідерства у формуванні політики закладу охорони здоров'я.

Міжнародні стратегічні орієнтири розвитку медсестринства. Сучасні підходи до розвитку медсестринської освіти, кадрового потенціалу, лідерства та якості медсестринської допомоги.

Тема 13. Управління професійним розвитком і компетентностями сестринського персоналу

Професійна компетентність медичної сестри (медичного брата) та її складові. Компетентнісний підхід до управління персоналом. Визначення професійних потреб працівників.

Безперервний професійний розвиток. Планування навчання та підвищення кваліфікації. Наставництво, супервізія, професійне консультування та оцінювання результатів навчання.

Формування професійного потенціалу медсестринської служби. Роль керівника у створенні середовища професійного навчання та поширенні доказових практик.

РОЗДІЛ 4. Етика та оцінювання результатів

Тема 14. Управління професійною етикою, відповідальністю та організаційною культурою в медсестринстві

Професійна етика та деонтологія як основа управління медсестринською діяльністю. Етичні принципи професійної поведінки. Професійна відповідальність медсестринського персоналу.

Організаційна культура закладу охорони здоров'я та її вплив на якість медсестринської допомоги. Цінності, норми, професійні традиції та корпоративна поведінка.

Етичні дилеми в управлінській діяльності. Конфіденційність, автономія пацієнта, справедливість, професійні межі та розподіл ресурсів. Формування етично безпечного професійного середовища.

Тема 15. Оцінювання ефективності та результативності управління медсестринською діяльністю

Поняття ефективності, результативності та продуктивності управління. Критерії оцінювання діяльності медсестринської служби.

Ключові показники діяльності медсестринського персоналу. Показники якості та безпеки, задоволеності пацієнтів, задоволеності персоналу, кадрової стабільності, використання ресурсів та організаційної ефективності.

Моніторинг та аналіз результатів діяльності. Використання даних для прийняття управлінських рішень. Аудит медсестринської діяльності. Зворотний зв'язок і коригувальні заходи.

Література

Основна:

1. Шатило В. Й., Копетчук В. А., Гордійчук С. В. та ін. Менеджмент і лідерство в медсестринстві : підручник / за ред. В. Й. Шатила. Київ : Медицина, 2013. 304 с. ISBN 978-617-505-282-2.
2. Ясинська Е. Ц., Бідучак А. С., Чорненька Ж. А. та ін. Менеджмент в охороні здоров'я : електронний навчальний посібник. Чернівці : Буковинський державний медичний університет, 2024. 295 с. ISBN 978-617-519-160-6.

3. Борщ В. І., Рудінська О. В., Кусик Н. Л. Менеджмент та маркетинг в охороні здоров'я : навчальний посібник. Одеса : Олді+, 2022. 264 с. ISBN 978-966-289-648-0.
4. Вороненко Ю. В., Проданчук М. Г., Гойда Н. Г. та ін. Менеджмент в охороні здоров'я : навчально-методичний посібник / за ред. Ю. В. Вороненка. Київ : Медицина України, 2014. 334 с.
5. Галацан О. В., Драганова О. М., Короп А. Ф. та ін. Менеджмент в охороні здоров'я : підручник. Ч. 1 / за заг. ред. М. І. Хвисюка, І. І. Парфьонової. Харків : ХМАПО, 2008. 358 с.
6. Волос Б. О., Драганова О. М., Кабачна А. В. та ін. Менеджмент в охороні здоров'я : підручник. Ч. 2 / за заг. ред. М. І. Хвисюка ; ред. І. І. Парфьонової. Харків : ХМАПО, 2008. 551 с.
7. Осовська Г. В., Осовський О. А. Основи менеджменту : підручник. Київ : Кондор, 2006. 664 с.

Допоміжна:

8. Шинкарук Л. В., Мостенська Т. Л., Власенко Т. О. Менеджмент : навчальний посібник. Київ : Кондор, 2018. 220 с.
9. Закон України «Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення» від 19.10.2017 № 2168-VIII.
10. Менеджмент в охороні здоров'я : структура та поведінка організацій охорони здоров'я / за ред. С. М. Шортел ; пер. з англ. Л. Таранухи. Київ: Основи, 1998. 560 с.

**ТЕМАТИКА ЗАВДАНЬ З МЕТОДОЛОГІЇ ТА ОРГАНІЗАЦІЇ
НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ**

Тема 2.1. Наукове дослідження в медсестринстві: концепція, структура та логіка

Наука та наукове знання у сучасному медсестринстві. Особливості медсестринства як галузі наукового дослідження.

Наукова проблема, тема, об'єкт і предмет дослідження. Мета, завдання та гіпотеза дослідження. Логічна послідовність етапів наукового дослідження. Наукова новизна, теоретичне та практичне значення результатів.

Формулювання дослідницького питання.

Тема 2.2. Методологічні підходи та рівні наукового пізнання в медсестринстві

Поняття методології, методологічного підходу та методу наукового дослідження. Філософський, загальнонауковий та спеціально-науковий рівні методологічного знання.

Системний, структурно-функціональний, біопсихосоціальний, доказовий та міждисциплінарний підходи.

Особливості застосування методологічних підходів у медсестринських дослідженнях. Вибір методологічної основи відповідно до дослідницької проблеми.

Тема 2.3. Дизайн наукового дослідження

Поняття дизайну дослідження та його значення. Кількісні, якісні та змішані дослідницькі дизайни.

Описові та аналітичні дослідження. Експериментальні та неекспериментальні дослідження. Поперечні та поздовжні дослідження. Когортні дослідження, дослідження «випадок–контроль» та рандомізовані контрольовані дослідження. Вибір дизайну відповідно до дослідницького питання.

Тема 2.4. Доказове медсестринство та доказовий підхід у професійній діяльності

Поняття доказового медсестринства. Докази, клінічний досвід і потреби пацієнта в процесі прийняття професійних рішень. Ієрархія доказів.

Первинні та вторинні джерела наукової інформації. Систематичні огляди та метааналізи. Критичне оцінювання наукових публікацій.

Застосування доказів у клінічній та організаційній практиці медсестринства.

Тема 2.5. Пошук, аналіз та систематизація наукової інформації

Стратегія інформаційного пошуку. Наукові бази даних та інформаційні ресурси. Ключові слова, дескриптори та пошукові оператори.

Формування пошукового запиту. Відбір та оцінювання релевантних джерел. Бібліографічний менеджмент.

Систематизація літератури. Огляд сучасних наукових публікацій.

Тема 2.6. Організація вибірки та збір даних

Цільова та доступна популяція, генеральна сукупність і вибірка. Репрезентативність. Імовірнісні та неімовірнісні методи формування вибірки. Критерії включення та виключення. Розрахунок обсягу вибірки.

Методи збору первинних даних. Анкетування, інтерв'ю, спостереження, фізіологічні та клінічні вимірювання. Стандартизація процедури збору даних.

Тема 2.7. Вимірювання, змінні та інструменти наукового дослідження

Поняття змінної. Незалежні, залежні, контрольовані та конфундуючі змінні. Операціоналізація понять. Шкали вимірювання: номінальна, порядкова, інтервальна та шкала відношень.

Валідність і надійність дослідницьких інструментів. Стандартизовані опитувальники та шкали. Адаптація та психометрична оцінка інструментів.

Тема 2.8. Біостатистика та статистичний аналіз результатів дослідження

Роль біостатистики в наукових дослідженнях. Описова та інференційна статистика.

Середнє арифметичне, медіана, мода, дисперсія, стандартне відхилення. Довірчі інтервали. Перевірка статистичних гіпотез. р-значення. Статистична

потужність дослідження, помилки I та II роду. Параметричні та непараметричні критерії. Кореляційний та регресійний аналіз.

Основи інтерпретації статистичних результатів.

Тема 2.9. Якісні методи дослідження

Сутність та можливості якісної методології. Феноменологічний, етнографічний, теоретико-обґрунтований та нарративний підходи.

Напівструктуроване інтерв'ю, фокус-групи, спостереження. Формування вибірки в якісних дослідженнях. Кодування та тематичний аналіз. Насичення даних. Достовірність та трансферованість результатів.

Тема 2.10. Змішані методи та міждисциплінарні дослідження

Концепція mixed methods research (дослідження змішаними методами). Поєднання кількісних та якісних методів. Послідовні та конвергентні дизайни змішаних досліджень. Інтеграція результатів.

Міждисциплінарні та трансдисциплінарні дослідження. Роль медсестринства у командних наукових проектах.

Тема 2.11. Етичні засади наукових досліджень

Етичні принципи проведення досліджень за участю людини. Автономія, доброчинність, незашкодження та справедливість.

Інформована згода. Конфіденційність та захист персональних даних. Вразливі групи учасників. Етична експертиза дослідження. Роль комісій з питань етики. Особливості проведення досліджень у медичних закладах.

Тема 2.12. Академічна доброчесність і відповідальність дослідника

Поняття академічної доброчесності. Плагіат, самоплагіат, фабрикація та фальсифікація даних. Некоректне цитування та авторство. Конфлікт інтересів.

Достовірність і відтворюваність наукових результатів. Принципи відповідального проведення досліджень. Академічна відповідальність здобувача ступеня доктора філософії.

Тема 2.13. Наукова публікація та представлення результатів дослідження

Структура наукової статті. Формулювання назви, анотації, ключових слів. Вступ, методи, результати, обговорення та висновки. Таблиці та рисунки.

Вибір наукового журналу. Рецензування. Бібліографічні стандарти. Усна та постерна презентація результатів дослідження.

Тема 2.14. Інтерпретація та впровадження результатів досліджень у практику медсестринства

Інтерпретація результатів дослідження. Узагальнення та обмеження результатів. Трансляційна наука. Впровадження доказів у клінічну практику.

Розроблення практичних рекомендацій. Оцінювання ефективності впровадження. Науково обґрунтоване вдосконалення якості та безпеки медсестринської допомоги.

Тема 2.15. Планування та управління науковим дослідженням здобувача ступеня доктора філософії

Планування дисертаційного дослідження. Формування концепції та програми дослідження. Календарне планування.

Етапи виконання дисертаційної роботи. Управління ресурсами та ризиками. Документування дослідницького процесу. Моніторинг виконання.

Підготовка проміжних та кінцевих результатів. Взаємодія здобувача, наукового керівника та дослідницької команди.

Література

Основна:

1. Грузєва Т. С., Лехан В. М., Огнєв В. А. та ін. Біостатистика : підручник / за заг. ред. Т. С. Грузєвої. Вінниця : Нова Книга, 2020. 384 с.
2. Добронравова І. С., Руденко О. В., Сидоренко Л. І. та ін. Методологія та організація наукових досліджень : навчальний посібник / за ред. І. С. Добронравової, О. В. Руденко. Київ : ВПЦ «Київський університет», 2018. 607 с.
3. Данильян О. Г., Дзьобань О. П. Методологія наукових досліджень : підручник. Харків : Право, 2019. 368 с.

4. Медвідь В. Ю., Данько Ю. І., Коблянська І. І. Методологія та організація наукових досліджень (у структурно-логічних схемах і таблицях) : навчальний посібник. Суми : СНАУ, 2020. 220 с.

5. Зацерковний В. І., Тішаєв І. В., Демидов В. К. Методологія наукових досліджень : навчальний посібник. Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2017. 236 с.

6. Корнієнко І. А., Кузьменко Ю. В. Основи наукових досліджень та академічна доброчесність : навчально-методичний посібник. Миколаїв : ННПІ ім. В. О. Сухомлинського, 2025. 150 с.

Допоміжна:

7. Лазарєва О. В., Ступень О. І. Методологія наукових досліджень за фахом та основи академічної доброчесності : навч. посіб. у схемах і таблицях. Миколаїв : Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили, 2025. 100 с.

8. Татьянчиков А. О. Методологія наукових досліджень : навч.-метод. посіб. Одеса : НУ «ОЮА», 2025. 114 с.

9. Дюгованець О. М. Академічна доброчесність та основи наукових досліджень : навч.-метод. комплекс. Ужгород : ДВНЗ «УжНУ», 2024. 41 с.

10. Гур'янов В. Г. та ін. Посібник з біостатистики. Аналіз результатів медичних досліджень у пакеті EZR (R-statistics) : навчальний посібник. Київ : Вістка, 2018. 208 с.

**ТЕМАТИКА ЗАВДАНЬ З ПЕДАГОГІКИ, ОСВІТНІХ ТЕХНОЛОГІЙ ТА
ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ В МЕДСЕСТРИНСТВІ ДЛЯ
ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ ДО АСПІРАНТУРИ**

Тема 3.1. Педагогіка як теоретична та методологічна основа професійної освіти в медсестринстві

Предмет, завдання та основні категорії педагогіки. Педагогіка вищої та професійної освіти. Взаємозв'язок педагогіки, психології, андрагогіки та медсестринства.

Закономірності та принципи навчання. Освітній процес як система. Суб'єкти освітнього процесу. Особливості педагогічних засад підготовки фахівців у сфері охорони здоров'я.

Значення педагогічної компетентності для професійної діяльності медичної сестри.

Тема 3.2. Дидактичні основи професійного навчання в медсестринстві

Дидактика як теорія навчання. Мета, зміст, принципи та закономірності професійного навчання. Структура навчального процесу.

Формування знань, умінь, навичок і професійних компетентностей. Теоретичне та практичне навчання.

Зв'язок фундаментальної, клінічної та професійно орієнтованої підготовки.

Тема 3.3. Компетентнісний підхід у медсестринській освіті

Поняття компетентності та компетенції. Інтегральні, загальні та спеціальні компетентності. Компетентнісна модель сучасної медичної сестри.

Формування професійної, комунікативної, соціальної, етичної, цифрової та дослідницької компетентностей. Компетентнісно орієнтовані результати навчання.

Тема 3.4. Андрагогічні засади навчання дорослих у медсестринстві

Андрагогіка як теорія навчання дорослих. Особливості дорослого здобувача освіти. Мотивація професійного навчання. Досвід як ресурс навчання.

Самостійність і відповідальність дорослого здобувача. Безперервна освіта та професійний розвиток медичних сестер.

Тема 3.5. Методи та форми організації навчання в медсестринстві

Класифікація методів навчання. Словесні, наочні, практичні, проблемні та інтерактивні методи. Лекція, семінар, практичне заняття, лабораторне заняття, клінічне заняття, самостійна робота.

Методика проведення практичного заняття з медсестринства.

Тема 3.6. Симуляційне та практико-орієнтоване навчання в медсестринстві

Симуляційне навчання. Симуляційні сценарії. Манекени, тренажери, стандартизовані пацієнти. Формування практичних навичок у безпечному освітньому середовищі. Дебрифінг.

Симуляційне оцінювання. Інтеграція симуляції з клінічною практикою.

Тема 3.7. Сучасні освітні технології

Поняття освітньої технології. Традиційні та інноваційні освітні технології. Проблемне, проєктне, кейс-орієнтоване, змішане, перевернуте навчання. Технології розвитку критичного мислення.

Використання цифрових ресурсів у медсестринській освіті.

Тема 3.8. Цифровізація та дистанційне навчання

Цифрове освітнє середовище. Дистанційне, онлайн- та змішане навчання. Цифрові освітні платформи. Електронні навчальні ресурси.

Телемедицина та цифрова медицина як компоненти професійної підготовки. Цифрова компетентність медичної сестри.

Інформаційна безпека та захист персональних даних.

Тема 3.9. Оцінювання результатів навчання та контроль якості професійної підготовки

Поняття контролю та оцінювання. Функції оцінювання. Поточний, модульний і підсумковий контроль.

Формувальне та підсумкове оцінювання. Критерії та показники оцінювання. Об'єктивність, валідність і надійність оцінювання. Тестовий контроль. Практичні та клінічні навички.

Тема 3.10. Професійна комунікація та педагогічна взаємодія в медсестринстві

Педагогічна комунікація. Вербальні та невербальні засоби. Професійна взаємодія викладача і здобувача.

Комунікація в клінічному середовищі. Зворотний зв'язок. Конфлікти та способи їх вирішення. Комунікація в мультидисциплінарній команді.

Тема 3.11. Клінічне навчання та педагогічний супровід практичної підготовки медичних сестер/медичних братів

Клінічне навчання. Практична підготовка здобувачів у закладах охорони здоров'я. Наставництво та менторство. Роль клінічного наставника.

Організація безпечного клінічного середовища. Навчання безпосередньо біля пацієнта. Рефлексія та аналіз клінічного досвіду.

Тема 3.12. Формування критичного мислення та клінічного мислення в медсестринській освіті

Поняття критичного та клінічного мислення. Етапи клінічного міркування. Аналіз інформації, визначення проблеми, формування гіпотез, прийняття клінічних рішень. Оцінювання достовірності та клінічної значущості інформації.

Доказовість у професійній діяльності. Педагогічні технології розвитку критичного мислення.

Тема 3.13. Академічна доброчесність, професійна етика та культура освітньої діяльності

Поняття академічної доброчесності. Основні види порушень академічної доброчесності. Академічний плагіат, фабрикація, фальсифікація, списування. Академічна відповідальність.

Етичні принципи педагогічної та професійної діяльності. Культура наукової, освітньої та академічної діяльності.

Тема 3.14. Безперервна освіта та професійний розвиток медичних сестер

Концепція безперервної освіти. Безперервний професійний розвиток сестер медичних сестер / братів медичних.

Формальна, неформальна та інформальна освіта. Підвищення кваліфікації. Професійне самовдосконалення. Індивідуальна освітня траєкторія. Професійне портфоліо.

Роль освітніх закладів, професійних організацій та роботодавців.

Тема 3.15. Якість медсестринської освіти та педагогічна майстерність викладача

Поняття якості вищої освіти. Внутрішнє та зовнішнє забезпечення якості. Освітні програми та їх моніторинг. Студентоцентроване навчання.

Педагогічна майстерність викладача. Професійний розвиток науково-педагогічного працівника. Рефлексивна педагогічна діяльність.

Інновації та вдосконалення медсестринської освіти.

Література

Основна:

1. Фіцула М. М. Педагогіка вищої школи : навч. посіб. Київ : Академвидав.
2. Волкова Н. П. Педагогіка : навч. посіб. Київ : Академвидав.
3. Кремень В. Г. (ред.). Філософія освіти : навч. посіб. Київ : Педагогічна думка.
4. Зязюн І. А. (ред.). Педагогічна майстерність: підручник. Київ : Вища школа.
5. Кузьмінський А. І., Омеляненко В. Л. Педагогіка : підручник. Київ : Знання.
6. Лозова В. І., Троцько Г. В. Теоретичні основи виховання і навчання : навч. посіб. Харків : ОВС.
7. Пехота О. М., Кіктенко О. М., Любарська О. М. та ін. Освітні технології: навч.-метод. посіб. Київ : А.С.К.

Допоміжна:

8. Андрущенко В. П. Філософія освіти : підручник. Київ : НПУ ім. М. П. Драгоманова.
9. Вітвицька С. С. Основи педагогіки вищої школи : підручник. Київ : Центр навчальної літератури.
10. Максименко С. Д. Загальна психологія: навч. посіб. Київ : Центр навчальної літератури.

11. Основи медсестринства / К. М. Погосян, В. М. Лісовий, Л. П. Ольховська та ін. — 4-те вид., перероб. і допов. — Київ : Медицина, 2026.

ТЕМАТИКА ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ ДО АСПІРАНТУРИ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «МЕДСЕСТРИНСТВО»

Тема 4.1. Сучасна концепція медсестринства та професійна роль медичної сестри (медичного брата)

Медсестринство як самостійна професійна галузь охорони здоров'я. Теоретичні засади, сучасні концепції та моделі медсестринства. Предмет, мета і завдання медсестринської діяльності.

Професійна роль, функції та компетентності медичної сестри. Пацієнт-центрований підхід. Автономія медичної сестри та професійна відповідальність. Сучасні тенденції розвитку сестринської професії.

Тема 4.2. Медсестринський процес як основа професійної діяльності

Сутність і етапи медсестринського процесу. Медсестринське обстеження, визначення проблем пацієнта, формулювання медсестринських діагнозів відповідно до сучасних класифікацій і професійних підходів, планування, реалізація та оцінювання медсестринських втручань.

Документування медсестринської діяльності. Індивідуалізація медсестринської допомоги.

Тема 4.3. Доказове медсестринство та використання наукових доказів у практиці

Поняття доказового медсестринства. Взаємозв'язок клінічного досвіду, наукових доказів і цінностей пацієнта. Пошук, критичне оцінювання якості та рівня доказовості наукової інформації.

Клінічні настанови, протоколи, систематичні огляди. Бар'єри впровадження доказової практики.

Тема 4.4. Безпека пацієнта та якість медсестринської допомоги

Поняття якості та безпеки медичної допомоги. Роль медсестринства у забезпеченні безпеки пацієнта. Медичні помилки, несприятливі події та події, яким можна запобігти. Інфекційний контроль.

Профілактика падінь, пролежнів, помилок під час застосування лікарських засобів. Управління ризиками.

Тема 4.5. Етичні та правові засади професійної діяльності медичної сестри (медичного брата)

Біоетичні принципи медсестринства. Повага до гідності, автономії та прав пацієнта. Інформована згода.

Конфіденційність і професійна таємниця. Професійна відповідальність. Етичні дилеми в медсестринській практиці.

Тема 4.6. Міжпрофесійна та міждисциплінарна взаємодія в системі медичної допомоги

Командний підхід у медицині. Роль медичної сестри в міжпрофесійному колективі. Розподіл відповідальності.

Комунікація та передача клінічної інформації. Вирішення конфліктів. Координація та безперервність допомоги.

Тема 4.7. Медсестринська допомога пацієнтам із хронічними захворюваннями

Хронічні захворювання як медико-соціальна проблема. Особливості тривалого медсестринського спостереження. Самоменеджмент і прихильність до лікування.

Профілактика ускладнень. Навчання пацієнта та сім'ї. Координація безперервної допомоги.

Тема 4.8. Паліативна та хоспісна допомога в системі сучасного медсестринства

Сутність і принципи паліативної допомоги. Паліативний підхід та його інтеграція в систему охорони здоров'я. Роль медичної сестри у паліативній та хоспісній допомозі. Контроль болю та інших симптомів.

Догляд за пацієнтами з невиліковними захворюваннями. Підтримка родини. Допомога наприкінці життя. Міждисциплінарний підхід.

Тема 4.9. Медсестринська допомога пацієнтам наприкінці життя

Фізіологічні та клінічні ознаки наближення смерті. Принципи догляду в термінальній фазі. Контроль симптомів.

Гідність пацієнта. Підтримка родини. Етичні питання кінця життя. Догляд після смерті.

Тема 4.10. Комунікація з пацієнтом і його родиною

Професійна комунікація в медсестринстві. Вербальні та невербальні засоби. Активне слухання. Емпатія. Повідомлення складної інформації.

Комунікація з пацієнтами з тяжкими та невиліковними захворюваннями. Комунікація з родиною. Конфліктні ситуації.

Тема 4.11. Психосоціальні та духовні аспекти медсестринської допомоги

Психосоціальні потреби пацієнтів. Вплив захворювання на соціальне функціонування та психологічний стан.

Духовні потреби. Страждання, страх, тривога, втрата та горювання.

Роль медичної сестри у психосоціальній і духовній підтримці. Міжпрофесійна взаємодія.

Тема 4.12. Навчання пацієнтів і медсестринське консультування

Освітня функція медичної сестри. Навчання пацієнтів і родини. Оцінювання освітніх потреб. Формування навичок самодогляду.

Медична грамотність і доступність інформації. Мотиваційне консультування. Навчання з урахуванням індивідуальних можливостей пацієнта. Оцінювання ефективності навчання.

Тема 4.13. Громадське медсестринство, профілактика захворювань і зміцнення здоров'я.

Громадське та сімейне медсестринство. Профілактика захворювань. Формування здорового способу життя. Скринінг.

Медико-соціальна підтримка вразливих груп населення. Безперервність допомоги між закладами охорони здоров'я та громадою.

Тема 4.14. Управління та лідерство в медсестринстві

Управління медсестринською діяльністю. Лідерство в медсестринстві. Організація діяльності медсестринського персоналу. Делегування. Управління ресурсами.

Прийняття професійних рішень. Управління змінами. Профілактика професійного виснаження.

Тема 4.15. Сучасні тенденції розвитку медсестринської освіти, науки та практики

Сучасний розвиток професії медичної сестри. Інтеграція освіти, науки та клінічної практики.

Академічне медсестринство. Розвиток передової медсестринської практики. Цифровізація та інформаційні технології. Безперервний професійний розвиток.

Науково-дослідна діяльність у медсестринстві. Наукова проблема в медсестринстві; формування дослідницького питання; трансляція результатів досліджень у клінічну практику. Перспективи розвитку медсестринства в Україні та світі.

Література

Основна:

1. Медсестринство: підручник / за ред. В. І. Литвиненко. Київ : Медицина, 2020.
2. Медсестринство в терапії : підручник / за ред. Л. С. Савки, Л. І. Разінкової, О. В. Коцарь. Київ : Медицина, 2017.

3. Основи медсестринства : підручник / за ред. І. Я. Господарського. Тернопіль : Укрмедкнига, 2018.

4. Паліативна та хоспісна допомога : підручник / за ред. Ю. В. Вороненка, Ю. І. Губського. Київ : ВСВ «Медицина», 2017.

5. Громадське здоров'я та громадське медсестринство : навчальний посібник. Київ : Медицина, 2021.

6. Етика та деонтологія в медицині : навчальний посібник. Київ : Медицина, 2020.

Допоміжна:

7. Клінічне медсестринство : навчальний посібник. Київ : Медицина, 2021.

8. Менеджмент у медсестринстві : навчальний посібник. Київ : Медицина, 2020.

9. Всесвітня організація охорони здоров'я. Global Patient Safety Action Plan 2021–2030. Geneva : WHO, 2021.

10. Всесвітня організація охорони здоров'я. State of the World's Nursing 2020: Investing in Education, Jobs and Leadership. Geneva : WHO, 2020.

**КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ, СТРУКТУРА ТА ПОРЯДОК
ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ**

1. Вступне випробування до аспірантури зі спеціальності «Медсестринство» проводиться у формі письмового тестового іспиту відповідно до змісту та вимог цієї Програми.

2. Тестовий варіант вступного випробування містить 100 тестових завдань, зміст яких охоплює основні теоретичні та практичні питання, визначені Програмою вступного випробування.

3. Кожне тестове завдання містить одну правильну відповідь із запропонованих варіантів.

4. За правильну відповідь на тестове завдання нараховується від 1 до 3 балів. За неправильну або ненадану відповідь, а також у разі вибору більше однієї відповіді бали не нараховуються (0 балів).

5. Результат вступного випробування визначається за кількістю правильно виконаних тестових завдань та переводиться у 200-бальну шкалу відповідно до затвердженої таблиці відповідності.

6. Мінімально допустимий результат вступного випробування, необхідний для допуску вступників до складання інших вступних випробувань та конкурсного відбору становить 130 балів за 200-бальною шкалою, відповідно до таблиці.

7. Для визначення результатів конкурсу обчислюється загальна сума балів за всі вступні випробування з урахуванням коефіцієнтів і додаткових балів відповідно до Правил прийому до аспірантури.

Критеріальна таблиця оцінювання результатів тестування за кількістю правильних відповідей у 200-бальну шкалу

Кількість правильних відповідей	Бал	Кількість правильних відповідей	Бал	Кількість правильних відповідей	Бал
0	не склав	39	139	78	178
1	не склав	40	140	79	179
2	не склав	41	141	80	180
3	не склав	42	142	81	181
4	не склав	43	143	82	182
5	не склав	44	144	83	183
6	не склав	45	145	84	184
7	не склав	46	146	85	185
8	не склав	47	147	86	186
9	не склав	48	148	87	187

10	не склав	49	149	88	188
11	не склав	50	150	89	189
12	не склав	51	151	90	190
13	не склав	52	152	91	191
14	не склав	53	153	92	192
15	не склав	54	154	93	193
16	не склав	55	155	94	194
17	100	56	156	95	195
18	103	57	157	96	196
19	105	58	158	97	197
20	107	59	159	98	198
21	109	60	160	99	199
22	111	61	161	100	200
23	113	62	162		
24	116	63	163		
25	118	64	164		
26	120	65	165		
27	123	66	166		
28	125	67	167		
29	127	68	168		
30	130	69	169		
31	131	70	170		
32	132	71	171		
33	133	72	172		
34	134	73	173		
35	135	74	174		
36	136	75	175		
37	137	76	176		
38	138	77	177		